Prima instanţă: Judecătoria Criuleni (sediul central), jud. Bologan Angela
Dosarul nr. 2ai-205/23
2-22152880-02-2ai-28062023

D E C I Z I E

28 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele ședinței, judecător Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând cererea de apel declarată de către Serviciul Fiscal de Stat și apelul declarat de *****, reprezentat de avocatul Cebotari Serghei,

în cauza la cererea creditorului Serviciul Fiscal de Stat, către ***** privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil „Alta Capital Management" S.R.L.,

împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 07 aprilie 2023, prin care cererea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La data de 20 octombrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată către ***** privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, prin încasarea din contul pârâtului a sumei creanțelor conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 826555,04 lei.

În motivarea cererii, a indicat că, la data de 04 decembrie 2019 debitorul „Alta Capital Management" S.R.L. a depus în instanța de insolvabilitate cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate.

Prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni(sediul central) din 23 decembrie 2019 a fost admisă cererea introductivă depusă de debitorul „Alta Capital Management" S.R.L., c/f 1013600035164, cu sediul în or. Criuleni, str. Orheiului, nr. 56, iar în calitate de administrator al insolvabilității a fost desemnat administratorul autorizat Roșca Vitalie.

Iar prin încheierea Judecătoriei Criuleni(sediul central) din 16 august 2021 s-a dispus inițierea procedurii falimentului în privința debitorului „Alta Capital Management" S.R.L., fiind numit în calitate de lichidator, administratorul autorizat Roșca Vitalie.

A menționat că, în cadrul ședinței de validare a creanțelor au fost validate creanțele Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 826555,04 lei, constituită din creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) în sumă de 712401,84 lei și creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) în sumă de 114153,20 lei. Restanța la bugetul public național sa format în baza dărilor de seamă prezentate de însuși contribuabil și a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 319/291-AV din 28 februarie 2020, obligații care nu au fost onorate de către debitor.

A susținut că, unica modalitate de stingere a creanțelor validate ale Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, or debitorul „Alta Capital Management” S.R.L. nu dispune de careva bunuri care ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloace financiare.

A indicat reprezentantul creditorului că, potrivit informației din Sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, asociat cu cota de 100% al „Alta Capital Management” S.R.L., administrator statutar și contabil până la data intentării procesului de insolvabilitate este pârâtul *****.

A subliniat că, un temei ce probează temeinicia cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ar constitui ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii (acțiuni prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității).

Astfel, debitorul „Alta Capital Management” S.R.L. a fost supus controlului fiscal prin metoda verificării totale și întocmit actul de control nr. 5-698465, prelungit pe formarul nr. ***** din 07.02.2020 prin care au fost stabilite încălcări ale legislației fiscale:

- prezentarea cu întârziere a dării de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate pentru perioada fiscală L/07/2018, a declarației privind TVA pentru perioada fiscală L/07/2018, a dării de seamă privind taxa pentru amenajarea teritoriului pentru T/4/2019;

- neprezentarea dării de seamă privind taxa pentru folosirea drumurilor pentru A/2018 cu suma taxei spre calcul în mărime de 4167,60 lei;

- neachitarea impozitului pe venit în rate pentru A/2016-A/2018;

- diminuarea impozitului pentru bunurile imobiliare pentru perioada A/2017 cu 6876,00 lei.

Consideră că, prin acțiunile ilegale ale conducătorului „Alta Capital Management” S.R.L. privind eschivarea de la calculul și plata obligațiilor fiscale, stabilite în baza actului de control menționat și constatate în temeiul deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 319/29 AV din 28 februarie 2020, a fost cauzat un prejudiciu bugetului public național în sumă de 35488,00 lei, inclusiv plăți de bază – 6876,00 lei, penalități – 2160,00 lei, amenzi – 26452,00 lei. Astfel completarea unor dări de seamă cu date necorespunzătoare sau neprezentarea acestora înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operațiuni care nu au la bază date reale și care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal sustragerea de la plata unor sume datorate bugetului de stat în interesul personal al membrului organului de conducere.

A conchis că, încălcările constatate prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației comise de administratorul statutar al „Alta Capital Management” S.R.L. reprezintă temei de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității. Mai mult decizia menționată supra nu a fost contestată de către debitor și este document executoriu prin prisma art. 11 lit. j) Cod de executare.

La fel, potrivit actului de control nr. 5-698465, prelungit pe formularul nr. ***** din 07 februarie 2020 s-a stabilit că, debitorul a întocmit neconform documentele primare, și anume a eliberat facturi fiscale de servicii financiare unor întreprinderi afiliate prin nespecificarea documentelor primare care au stat la baza tranzacțiilor respective, și anume nu au fost

prezentate procesele-verbale ale serviciilor prestate cu indicarea locului și timpului livrării, modalitățile de tarifare și beneficiarii efectivi ai serviciilor.

A concluzionat reprezentantul creditorului că, *****, în calitate de conducător, fondator și contabil al entității juridice, prin omisiune continuă a încălcat obligațiile prevăzute de actele normative cu privire la ținerea contabilității, fapt prin care a comis acțiuni prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, omisiune care a dus la încălcarea legislației fiscale, contabile și a dat naștere unor obligații pecuniare, omisiune ce a durat până în momentul în care totalitatea încălcărilor au fost constate de Serviciul Fiscal de Stat prin decizia enunțată.

A indicat că, un alt temei care probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14. Se constată că, potrivit informației Sistemului Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, la data de 20 octombrie 2018 a fost emisă hotărârea cu privire la executarea silită a obligațiilor seria/nr. AH 0010207 potrivit căreia debitorul la situația din 20 octombrie 2018 admite restanță la bugetul public național în sumă totală de 171065,27 lei, iar prin încheierea executorului judecătoresc Brihuneț Cristina nr. 130-1838/2019 din 27 noiembrie 2019 a fost restituit documentul executoriu cu privire la executarea silită a obligațiilor.

Ulterior, Serviciul Fiscal de Stat a emis hotărârea cu privire la executarea silită a obligațiilor sera/nr. AH 0012044 din 20 martie 2019, conform căreia restanța față de bugetul public național creștea în continuare, fiind imposibilă stingerea integrală a datoriei.

A susținut că, incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-și onora obligațiile pecuniare față de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrii organelor de conducere, în persoana administratorului *****, și totodată obligată prin lege în asemenea circumstanțe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de către acesta. Urmare, debitorul „Alta Capital Management” S.R.L. s-a aflat în incapacitate de plată începând cu data de 20 octombrie 2018, respectiv acesta era obligat în conformitate cu art. 14 alin. (3) al Legii insolvabilității, în termen de 30 zile de la expirarea termenului prevăzut de art. 2 al aceleiași Legi (21 noiembrie 2018), fapt care constitui temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h), urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului prevăzut de lege. Nedepunerea cererii introductive până la data de 21 noiembrie 2018 de către administratorul statutar al „Alta Capital Management” S.R.L., *****, a dus la acumularea restanței față de Serviciul Fiscal de Stat în sumă de 655489,77 lei.

Alt temei privind atragerea la răspunderea subsidiară constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilității, prin dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, or în pofida faptului că incapacitatea de plată a survenit încă la data de 20 octombrie 2018, debitorul a continuat activitatea fapt probat prin depunerea continuă a declarațiilor privind activitatea întreprinderii, acțiuni care nu pot fi calificate decât ca continuare a activității debitorului, care a prejudiciat în mod considerabil atât întreprinderea, cât și interesele creditorilor.

A relatat că, temei pentru atragerea la răspunderea subsidiară constituie și acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. a) și (i din Legea insolvabilității, prin folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal și comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

A menționat că, în baza actului de control nr. 5-698465, prelungit pe formularul nr. 5-698466 din 07 februarie 2020, în perioada anului 2017 contribuabilul a obținut venituri din vânzări în sumă totală de 11451790,00 lei, inclusiv venituri din vânzări de active 11151740, venituri ce au generat apariția obligației fiscale aferente bugetului – impozit pe venit din activitate în sumă de 114535,00 lei care nu a fost achitat. În anul 2018 entitatea o obținut venit din vânzări în sumă totală de 2334573 lei, care au generat impozit pe venit în sumă de 210579 lei, care la fel nu a fost achitat. În partea ce ține de TVA, în perioada iulie-decembrie 2018, debitorul a eliberat fapturi fiscale către „Ecotop Proiect" S.R.L., „Isystem" S.R.L. și „Altara Grup" S.R.L. în sumă totală de 1800000 lei, inclusiv TVA cu mențiunea din factură „servicii consultații financiare".

A notat că, din actele prezentate la control și informația din SISF se costată că contribuabilul nu a avut angajați pe parcursul anului 2018, respectiv nu a avut personal calificat în domeniu financiar-contabil să presteze asemenea serviciu și nici nu a subcontractat prestatori de servicii similare. Totodată prin actul de control s-a stabilit că „Alta Capital Management" S.R.L. este fondator la întreprinderile „Ecotop Proiect" S.R.L., „Isystem" S.R.L. cu cota de participare 100%. Mai mult, facturile fiscale aferente tranzacțiilor respective au fot întocmite neconform, prin nespecificarea documentelor primare care au stat la baza operațiunilor respective, iar obligațiile generate de eliberarea facturilor fiscale respective nu au fost achitate.

Ca urmare a controlului efectuat s-a concluzionat că, urmare a tranzacțiilor efectuate pe parcursul anilor 2017-2018 a fost cauzată de incapacitatea de plată a debitorului prin înstrăinarea și micșorarea activelor de către factorii de decizie a întreprinderii și apariția suplimentară a obligațiilor fiscale la buget care nu au putut fi achitate. Existența incapacității de plată a fost condiționată de anumite încălcări comise de conducere a debitorului, în persoana lui *****, prin eschivarea de la achitarea impozitelor, încheierea unor tranzacții fictive, înstrăinarea intenționată a activelor.

Mai mult, în privința debitorului „Alta Capital Management" S.R.L. la data de 16 iulie 2020 a fost pornită cauză penală în baza semnelor constitutive a componenței de infracțiune prevăzută de art. 252 alin. (2) Cod penal, și anume insolvabilitatea intenționată. În concluzie, pârâtul ***** nu putea să nu prevadă caracterul prejudiciabil al acțiunilor/inacțiunilor sale și nu a întreprins vreo măsură prevăzută de legislație în vederea încetării acestora. Restanțele întreprinderii insolvabile, inclusiv față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat au apărut pentru perioada când administratorul statutar avea dreptul de a gestiona întreprinderea insolvabilă, iar acțiunile date au cauzat apariția stării de insolvabilitate a întreprinderii.

A reitereat că, în opinia sa sunt întrunite cumulativ condițiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului „Alta Capital Management" S.R.L. întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite și prejudiciu.

A solicitat creditorul Serviciul Fiscal de Stat atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrului organului de conducere al debitorului „Alta Capital Management" S.R.L. în persoana administratorului statutar ***** și încasarea de la ***** în masa debitoare a creanței validate și nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 826555,04 lei, inclusiv creanțe chirografare de rangul III în sumă de 712401,84 lei și creanțe chirografare de rangul VI în sumă de 114153,20 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 07 aprilie 2023, s-a admis parțial cererea creditorului Serviciul Fiscal de Stat către ***** privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil „Alta Capital

Management” S.R.L., se admite parțial. S-a dispus atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statutar, fondatorului și contabilului a „Alta Capital Management” S.R.L., *****. S-a încasat de la *****, în beneficiul „Alta Capital Management” S.R.L., în procedura falimentului simplificat – suma de 149 641,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute patruzeci și unu) lei, 20 bani. În rest, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 4 489,24 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 19 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni(sediul central) din 04 aprilie 2023. Ulterior, la data de 29 iunie 2023 a depus apelul motivat.

În motivarea apelului Serviciului Fiscal de Stat a indicat că, consideră neîntemeiată hotărârea primei instanțe, în partea neadmiterii cererii de atragere la răspundere subsidiară, menționând că, instanţa de insolvabilitate examinând superficial materialele cauzei, precum şi interpretând eronat prevederile art. 247, 248 din Legea insolvabilităţii, fapt care constituie temei de casare a hotărârii nominalizate, reiterând argumentele de fapt și de drept expuse în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară depusă în prima instanță.

Reiterează apelantul Serviciul Fiscal de Stat că, conform cadrului normativ pertinent, răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului supus procedurii de insolvabilitate reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care presupune întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită, prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

Susține, că la caz sunt întrunite cumulativ condițiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului SRL „Alta Capital Management” întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu.

Reiterează că, instanța de insolvabilitate la emiterea hotărârii a examinat superficial materialele cauzei, nu a ținut cont de probele prezentate de Serviciul Fiscal de Stat, interpretând eronat prevederile legii, fapt care constituie temei de casare a acesteia.

Solicită, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 07 aprilie 2023, în partea neadmiterii cererii, cu pronunțarea unei decizii privind admiterea integrală a cererii creditorului Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului SRL „Alta Capital Management” în persoana administratorului statutar, fondatorului şi contabilului - *****; încasarea de la *****, în contul masei debitoare a SRL „Alta Capital Management” a creanţei validate a Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 826 555,04 lei (inclusiv 712 401,84 lei - creanţă chirografară de rangul III şi 114 153,20 lei - creanţă chirografară de rangul VI).

În dezacord cu hotărârea primei instanțe, la data de 21 aprilie 2023 (conform plicului anexat) *****, reprezentat de avocatul Cebotari Serghei a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea Serviciului Fiscal de Stat, privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

În motivarea apelului a invocat că, deşi, conform prevederilor art. 14 alin. 4 al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii

debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3), intimatul ar avea potenţial dreptul la satisfacerea acţiunii, la caz acesta nu se încadrează în cele invocate de el.

Relevă că, Serviciul Fiscal de Stat urma să intenteze procedura de insolvabilitate mai devreme decât data la care a făcut-o, deoarece temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului, iar intimatul, Serviciul Fiscal de Stat nu a prezentat probe ce ar permite concluziona necesitatea intentării procesului de insolvabilitate mai devreme şi prezenţa temeiului de răspundere subsidiară prevăzută la lit. h).

Indică că, pentru atragerea la răspundere subsidiară conform acestui temei, urma a fi stabilită, de către intimat, data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligaţiile, apărute după expirarea acestuia termen. La caz, reprezentantul intimatului a invocat prevederile indicate supra, fără a concretiza aceste date, care însă sunt de o importanţă majoră în vederea stabilirii premiselor şi condiţiilor de atragere la răspundere subsidiară, nefiind aceasta obligaţia instanţei de judecată. Respectiv, nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligaţiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14, alin. (3), neavând relevanță suma creanţelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Cât privește temeiul prevăzut de lit. f) art. 248 din Legea insolvabilității, invocat de către intimatul Serviciul Fiscal de Stat, ce se referă la dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitatea de plată, nu s-a probat şi nici nu s-a menționat în ce anume a constat activitatea debitorului care îl ducea în mod vădit la incapacitate de plată şi prin ce act concret a dispus apelantul continuarea acestei activități. La dosar lipsesc în acest sens procese-verbale ale adunării asociaților debitorului, sau orice alte dispoziții, ordine instrucțiuni, pe care apelantul le-ar fi aprobat pentru societatea comercială.

Suplimentar, în cadrul ședinței de judecată, intimatul Serviciul Fiscal de Stat nu a putut proba comunicarea actele de control, deciziile emise şi procedurile de executare silita (nefiind dovada anexată la dosarul civil), lipsind astfel vina apelantului în neintentarea procesului de insolvabilitate mai devreme.

Susține că, anume din considerentele expuse supra, la data de 02 iunie 2022, la adunarea creditorilor “Alta Capital Management” S.R.L., s-a votat împotriva atragerii la răspundere subsidiară a apelantului, nefiind contestate de către intimat rezultatele adunării (hotărârea), circumstanță căreia nu i-a fost dată nici o apreciere din partea instanței de fond. Prin urmare, termenul de 30 de zile, prevăzut la art. 14 alin. 3 al Legii insolvabilității, nu a curs pentru apelant, nefiind îndreptățit intimatul Serviciul Fiscal de Stat de a înainta prezenta acțiune.

Menționează că, neprobat se invocă că au fost prestate servicii financiar-contabile către un contragent, fără a avea personal calificat în domeniu, deşi pentru a deține calitatea de administrator şi contabil a debitorului insolvabil nu este necesar acest lucru, or la caz, serviciile invocate au fost efectuate însăşi de administrator, având cunoştinţe în domeniu, fiind alogică afirmația intimatului. Iar, neonorarea obligațiilor de contragentul respectiv, nu poate fi pusă pe seama apelantului. Totodată, contrar prevederilor art. 8 Cod procedură penală al Republicii Moldova, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp, cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, şi nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă; nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa; intimatul nu a prezentat vreo probă ce ar demonstra condamnarea apelantului, lipsind astfel temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de lit. i).

Notează că, intimatul Serviciul Fiscal de Stat la înaintarea acţiunii, contrar prevederilor art. 247 al Legii insolvabilităţii, nu a prezentat probe ce ar demonstra calitatea apelantului de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil în ultimele 24 luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate (extras din registrul peroanelor juridice, ordin de angajare, contract individual de muncă etc.), or sarcina probațiunii cu certitudine stă pe acesta.

Concluzionează că, intimatul invocă prezența acțiunilor ilicite ale apelantului care au dus la insolvabilitate, fără a aduce probe în susținerea poziției sale, contrar prevederilor art. 118 alin. 1 Cod procedură civilă al Republicii Moldova, or, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele ne care le invocă drept temei al pretenţiilor si obiecţiilor sale. În lipsa unor probe pertinente, intimatul nu a probat sub nici o formă existenta temeiurilor de atragere la răspundere subsidiară a apelantului, iar toate afirmaţiile cuprise în cererea de chemare în judecată, în acest sens, având un caracter nur declarativ.

Solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului "Alta Capital Management" S.R.L.

Studiind materialele dosarului civil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative al Curții de Apel Chișinău consideră apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat neîntemeiat și pasibil de a fi respins, iar apelul declarat de *****, reprezentat de avocatul Cebotari Serghei întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii primei instanţe, în partea admiterii acțiunii şi emiterea unei noi hotărâri în această parte de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condițiile examinării cauzei în primă instanță. Instanța de apel poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege.

Potrivit art. 385 din Codul de procedură civilă, instanţa, după ce judecă apelul, este în drept:

a) să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe;

c) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.

După cum rezultă din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Criuleni(sediul central) din 23 decembrie 2019 a fost admisă cererea introductivă depusă de debitorul „Alta Capital Management" S.R.L., iar în calitate de administrator al insolvabilității a fost desemnat administratorul autorizat Roșca Vitalie. În continuare, prin încheierea Judecătoriei Criuleni(sediul central) din 16 august 2021 s-a dispus inițierea procedurii falimentului în privința debitorului „Alta Capital Management" S.R.L., fiind numit în calitate de lichidator, administratorul autorizat Roșca Vitalie. Totodată se atestă că, în cadrul ședinței de validare a creanțelor au fost validate creanțele Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 826555,04 lei, constituită din creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) în sumă de 712401,84 lei și creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) în sumă de

114153,20 lei, restanța la bugetul public național formându-se în baza dărilor de seamă prezentate de însuși contribuabil și a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 319/291-AV din 28 februarie 2020, obligații care nu au fost onorate de către debitor.

La data de 20 octombrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată către ***** privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil „Alta Capital Management" S.R.L., cu încasarea din contul pârâtului a sumei creanțelor conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 826555,04 lei.

Cum rezultă din acțiunea supusă judecării, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului „Alta Capital Management" S.R.L. şi anume a administratorului statutar, fondatorului și contabilului *****, cu încasarea din contul acestuia a sumei creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de debitor și anume suma de 826 555 lei, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. lit. a), e), f), h) și i) din Legea insolvabilității.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 07 aprilie 2023, a fost admisă partial cererea creditorului Serviciul Fiscal de Stat, către ***** privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil „Alta Capital Management" S.R.L.. S-a dispus atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statutar, fondatorului și contabilului a „Alta Capital Management" S.R.L.,- *****, cu încasarea de la acesta în beneficiul „Alta Capital Management" S.R.L., în procedura falimentului simplificat – suma de 149641,20 lei. În rest, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 4489,24 lei.

Colegiul judiciar apreciază ca neîntemeiată concluzia instanței de fond privind admiterea cererii de atragere la răspundere subsidiară a lui *****, or, dispozițiile art. 248 din Legea insolvabilității nu instituie automat prezumția de culpă a membrului organului de conducere, dar prevăd în concret natura faptelor păgubitoare pentru societatea debitoare, fapte care au contribuit la ajungerea acesteia în stare de insolvabilitate şi care pot antrena răspunderea unor persoane din organele sale de conducere. Stabilirea existenței unor asemenea fapte şi a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvență a debitoarei se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile şi în dreptul comun, pe baza unui probatoriu complet şi pertinent.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Instanța de apel relevă că, pentru a fi aplicabilă răspunderea subsidiară este necesar ca drepturile de creanţă ale creditorilor faţă de patrimoniul debitorului să fi existat anterior comiterii faptelor enumerate la art. 248 din Legea insolvabilităţii, or nu poate fi constatată culpa persoanei la cauzarea incapacităţii de plată a debitorului dacă nu există o obligaţie de plată a debitorului care să nu poată fi satisfăcută ca urmare a săvârșirii faptei.

Colegiul judiciar constată că, instanţa de insolvabilitate eronat a concluzionat că în speță sunt întrunite prezente elementele răspunderii delictuale: faptă ilicită, prejudiciu, vinovăție, legătură cauzală și a considerat pasibil de atras la răspundere subsidiară a administratorului *****, în temeiul lit. e) și h) art. 248 din Legea insolvabilității.

Astfel, cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. *248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii- ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire*, Colegiul judiciar reține că, instanța de fond greșit a conchis asupra întrunirii elementelor răspunderii delictuale: faptă ilicită, prejudiciu, vinovăție, legătură cauzală în raport cu administratorului statutar, fondatorului și contabilului „Alta Capital Management” S.R.L. – *****.

În speță, Serviciul Fiscal de Stat nu a argumentat și nu a menționat în ce mod ***** a comis acest delict, precum nu a administrat probe pertinente și concludente din care ar rezulta comiterea de către pârât a faptelor prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității. Or, Actul de control fiscal nr. 5-698465, prelungit pe formarul nr. ***** din 07 februarie 2020 și Decizia Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 319/29-AV din 28 februarie 2020, probează comiterea anumitor abateri de la legislația fiscală de către „Alta Capital Management” S.R.L., însă nu dovedește faptul că admiterea acestor abateri au putut genera starea de insolvabilitate a „Alta Capital Management” S.R.L..

Așadar, instanța de fond eronat a apreciat că reclamantul a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, Colegiul judiciar relevă următoarele.

Instanța de apel constată că, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statutar, fondatorului și contabilului al „Alta Capital Management” S.R.L.- *****, pe motiv că nu ar fi depus cerere de intentare a procesului de insolvabilitate în conformitate cu prevederile art. 14 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, debitorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2), iar conform alin. (4) al aceluiași articol dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana

care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată şi lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

Inacțiunea prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilităţii, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri prevăzute în art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilităţii, are specificul său şi anume: inacţiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariţia stării de insolvabilitate or, anume apariţia acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă.

Nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligaţiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilităţii, neavând relevanţă suma creanţelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligaţiile, apărute după expirarea acestui termen.

Colegiul judiciar constată că, pentru a stabili vina şi a atrage la răspundere subsidiară organele de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, precum şi fapta să fie săvârşită cu vinovăţie.

Astfel, în ce priveşte situaţia din speţă, Colegiul judiciar consideră că, instanța de fond eronat a constatat că, la caz sunt întrunite condițiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale a membrilor organelor de conducere ale debitorului „Alta Capital Management” S.R.L., și aceasta pentru că reclamantul nu a demonstrat prin probe concludente şi pertinente că apariția stării de insolvabilitate a debitorului s-ar datora anume acțiunilor ilegale din partea acestei persoane.

Cu referire la constatarea instanței de fond precum că membrii organelor de conducere a debitorului „Alta Capital Management” S.R.L. nu au înaintat în termen cerere introductivă de constatare a insolvabilității „Alta Capital Management” S.R.L., instanța de apel consideră că, pentru identificarea neexecutării obligației administratorului unei societăți comerciale de a depune cerere introductivă, urmează inițial de a fi determinat concret momentul survenirii temeiurilor de insolvabilitate în raport cu activitatea debitorului sub forma incapacității de plată.

Instanța de apel reține că, lichidatorul nu a anexat probe din care ar rezulta cert data la care a survenit starea de insolvabilitate a „Alta Capital Management” S.R.L.. Respectiv, în lipsa probării momentului survenirii stării de insolvabilitate, instanța de judecată nu poate să-şi bazeze hotărârea sa pe presupunerile lichidatorului, care nu sunt confirmate prin nici un fel de mijloace de probă, ci doar pe fapte cert stabilite în procesul examinării cauzei, confirmate prin probe admisibile şi pertinente.

Concomitent, Colegiul judiciar conchide că nu a fost demonstrată legătura cauzală dintre suma pretinsă de către Serviciul Fiscal de Stat a fi încasată în mărime de 826 555,04 lei şi inacţiunea administratorului ***** de nedepunere a cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii.

La caz, instanța de apel ține să menționeze că Serviciul Fiscal de Stat nu a făcut dovada că datoria debitorului în sumă de 826 555,04 lei, sumă care se solicită a fi încasată de la membrul organelor de conducere, a apărut după expirarea termenului de 30 de zile de depunere a cererii introductive, deoarece potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, membrii

organelor de conducere răspund subsidiar doar pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului de 30 de zile din momentul survenirii temeiurilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14 alin. (2) al Legii insolvabilităţii. Respectiv, de către lichidator nu a fost făcută o diferențiere între sumele datorate de debitor care au apărut până la data pe care o consideră a fi obligatorie de a depune cererea introductivă și cele care au apărut după acea dată.

Prin urmare, este nejustificată atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului „Alta Capital Management" S.R.L. , în persoana lui *****, prin prisma lit. h) al art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilităţii.

Cât priveşte temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilității- privind dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, instanța de apel notează că Serviciul Fiscal de Stat nu a motivat tipul și modalitatea desfășurării unei activități care a dus debitorul la incapacitate de plată, nici nu a menționat prin ce act administratorul statuar al „Alta Capital Management" S.R.L.- ***** a dispus continuarea acestei activități vicioase.

La caz, instanța de apel punctează că, la materialele cauzei nu au fost anexate procese-verbale ale adunării asociaților „Alta Capital Management" S.R.L., sau orice alte dispoziții, ordine, instrucțiuni prin care pârâtul ar fi indicat angajaților acestei societăți comerciale sau oricărei alte persoane în acest sens.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. a) şi (i) din Legea insolvabilității- folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal şi comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului, Colegiul judiciar reține că, Serviciul Fiscal de Stat eronat invocă asupra întrunirii elementelor răspunderii delictuale: faptă ilicită, prejudiciu, vinovăție, legătură cauzală, în raport cu *****.

Colegiul judiciar constată că, în lipsa indicării exprese a căror bunuri a debitorului au fost folosite în scopul satisfacerii intereselor personale ale organelor de conducere a debitorului și a faptelor, care ar fi dus la starea de insolvabilitate a ultimului, instanța de judecată nu poate satisface cererea privind atragerea la răspundere subsidiară în baza 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității. Totodată, stabilirea existenței unor asemenea fapte şi a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvabilitate a debitorului se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile pe baza unui probatoriu complet şi pertinent. Din aceste considerente, instanța de judecată nu poate satisface cererea privind atragerea la răspundere subsidiară în baza 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității, or probatoriul este insuficient și nu demonstrează cu certitudine argumentele expuse de către reclamant, în sensul art. 118 din Codul de procedură civilă.

Așadar, studiind suportul probatoriu, instanța de apel remarcă că, nu a fost constatată legătura de cauzalitate între acțiunile de folosire a bunurilor debitorului sau creditelor, având ca scop satisfacerea intereselor personale ale membrului organelor de conducere a „Alta Capital Management" S.R.L. şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestuia şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăţia membrilor organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate, întrucât raportul de cauzalitate este condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Întrucât, se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite, în sensul prejudiciului efectiv demonstrat, prin prisma art.1398 alin. (2) Cod Civil, care prevede că, prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Reținând cele expuse supra, instanța de apel remarcă că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile

coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

În speță, probatoriul este insuficient și nu demonstrează cu certitudine argumentele expuse de către reclamant, în special- existența faptei ilicite imputate săvârșită prin: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului. Totodată, nu a fost probată legătura de cauzalitate între acțiunea prevăzută la 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14 și survenirea stării de insolvabilitate a debitorului, având în vedere lipsa probelor ce ar atesta cert prejudiciul care este consecință directă a faptei ilicite.

Suplimentar, se reține că, răspunderea pecuniară a organelor de conducere a debitorului insolvabil, ca formă de răspundere civilă, nu poate fi angajată în baza unor supoziţii lipsite de un suport probant consistent, apt să confirme fapta ilicită comisă sub formă de inacţiune de către apelant.

În continuare, prin prisma art.6 CEDO, Curtea a statuat că, textul art. 6 al Convenţiei obligă instanţele să-şi argumenteze deciziile luate. Această obligaţie nu poate fi înţeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părţilor procesului. Obligaţia de motivare a deciziilor variază în funcţie de natura acestora. „O instanţă nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justiţiabil. Totuşi, dacă o observaţie era esenţială pentru soluţionarea cauzei (în situaţia în care ar fi fost acceptată de către tribunal) şi a fost prezentată de părţi întru susţinerea poziţiei lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească” (*Hiro Bălani vs Spania* nr. 1021/2001 din 28.03.2003).

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului „Alta Capital Management” S.R.L.în proces de lichidare, în persoana lui ***** înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat este neîntemeiată, Colegiul judiciar consideră că, instanţa de insolvabilitate neîntemeiat a ajuns la concluzia de a admite parțial cererea de atragere la răspundere subsidiară și a dispus încasarea din contul lui ***** în beneficiul „Alta Capital Management” S.R.L.” în procedura falimentului simplificat suma de 149641,20 lei.

Subsecvent, în circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat și a admite apelul declarat de *****, reprezentat de avocatul Cebotari Serghei, de a casa hotărârea primei instanţe în partea pretenţiilor admise şi de a emite o nouă hotărâre în această parte de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de către Serviciul Fiscal de Stat privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului „Alta Capital Management” S.R.L.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 385 lit. a) și c), art. 389 și art. 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se admite apelul declarat de către *****, reprezentat de avocatul Cebotari Serghei.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 07 aprilie 2023, în partea atragerii la răspundere subsidiară a lui ***** și încasării în beneficiul „Alta Capital Management" S.R.L., în procedura falimentului simplificat – suma de 149641,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute patruzeci și unu) lei, 20 bani, și emite o hotărâre nouă în această parte, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a „Alta Capital Management" S.R.L., în persoana lui *****, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga